

Asia: VN/20587/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi väylämaksun puolituksen jatkamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Metsäteollisuus ry puoltaa väylämaksujen puolitusta

Pyydettyinä lausuntona hallituksen esitykseen eduskunnalle annettavaksi laiksi väylämaksun muuttamisesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua. Kannatamme esityksen sisältöä painottaen tarvetta arvioida väylämaksujärjestelmän perusteiden uudistamista. Näkemyksemme mukaan väylämaksujärjestelmää tulisi pysyvän väylämaksupuolituksen lisäksi uudistaa niin, että järjestelmä lisää toimintaympäristön ennakoitavuutta, kannustaa säännölliseen liikennöintiin hyvillä jäiissäkulkuominaisuuksilla sekä huomioi Venäjän kauppamerenkulun muutosten vaikutukset Suomen ulkomaankauppaan.

Pidämme erityisen tärkeänä, että pääministeri Orpon hallitus haluaa väylämaksun pysyvällä puolituksella tukea vientiteollisuuden suhteellista kilpailukykyä. Tavoite on tärkeä huomioiden viime vuosien kauppamerenkulun kustannuspaineet. Väylämaksun puolituksen jatkaminen neljällä vuodella (2024–2027) ennen pysyvää puolitusta on perusteltua toimenpiteen nopean vaikuttavuuden vuoksi. Merikuljetusten kustannusten odotetaan nousevan jälleen vuoden 2024 alusta EU:n päästökauppajärjestelmän laajentuessa merenkulkuun. Hallituksen ei tule tässä tilanteessa omin toimin nostaa vientikuljetusten kustannuksia.

Valtioneuvosto esittää välittömästi käynnistyväksi toisen säädöshankkeen, jossa valmistellaan väylämaksun pysyvä puolitus hallituskauden aikana. Metsäteollisuus kannattaa esitystä säätää viime vuosien de facto -väylämaksutaso pysyväksi. Pysyvän puolituksen yhteydessä on näkemyksemme

mukaan tarpeen arvioida väylämaksujärjestelmän toimivuutta niin, että puolitus edistää häiriöttömän kauppaja- ja talvimerenkulun toimintaympäristöä ja sen ennakoitavuutta. Kerätty rahoitus tulee osoittaa täysimääräisenä merenkulun ja talvimerenkulun palveluiden tuottamiseen ja kehittämiseen.

Väylämaksujärjestelmän tulee edelleen kannustaa alusten hyviin jäissäkulkuominaisuuksiin Itämerellä. Lisäksi pidämme tarpeellisena arvioida, onko perusteita uudistaa väylämaksujärjestelmän kriteeristöä huomioiden Venäjän kauppamerenkulun muutosten vaikutukset erityisesti konttimarkkinaa Itämerellä. Kun väylämaksu on nykyisellään sidottu yksittäisiin aluksiin, tulisi jatkossa arvioida konttivarustamon mahdollisuuksia täyttää käyntimäärät sisaraluksilla konttiliikenteen kannustamiseksi Suomeen ja Suomesta.

Jäänmurtopalvelumallin uudistuksessa on huolehdittava, että malli palvelee jatkossakin parhaalla tavalla asiakkaan edellyttämiä, häiriöttömiä ja luotettavia ympärivuotisia merikuljetuksia. Samanaikaisesti hallituksen on tartuttava ripeästi Suomen vanhenevan jäänmurtokaluston haasteisiin. Suurentuvat aluskoot, teollisuuden suurinvestoinnit pohjoiseen sekä ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttävät uusia, nykyajan vaatimukseen vastaavia jäänmurtajia.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki

toimitusjohtaja

Koskela Alina
Metsäteollisuus ry